

INSTRUKTIONSBOK

FORDSON DEXTA

F O R D M O T O R C O M P A N Y A B

INSTRUKTIONSBOK

FORDSON DEXTA

FORD MOTOR COMPANY AB

STOCKHOLMS FRIHAMN

ESSELTE AB. STOCKHOLM 1958

B03466

FÖRORD

Den Fordson Dexta traktor Ni nu är ägare till är resultatet av den erfarenhet Ford Motor Co samlat under mer än 40 års tillverkning och utprovning av traktorer.

Den nya Dextan är Fords svar på Er önskan att få en pålitlig och mångsidigt användbar traktor med låga driftskostnader samtidigt som dess skötsel och underhåll skall vara så enkla som möjligt.

Denna bok har tillkommit för att hjälpa traktorskötaren att hålla traktorn i god kondition och förebygga misskötsel, som sedan kan bli anledning till att fel uppstår på densamma. Efterföljande beskrivning och anvisningar gälla huvudsakligen jordbrukstraktorn.

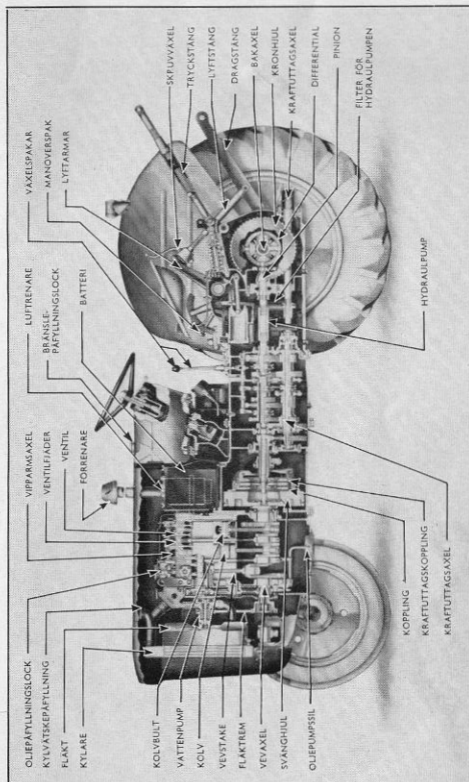
Genomläs särskilt noga de anvisningar, som gälla för traktorns inkörning, manövrering liksom vissa justeringar. De sistnämnda äro medtagna för sådana traktorskötare, som kunna anses kompetenta att på egen hand justera traktorn och bo långt från en auktoriserad Fordsonförsäljare. Som regel gäller emellertid att vid större justeringar eller reparationer bör en Fordsonförsäljare anlitas, vilken är väl rustad att utföra sådana arbeten på ett betryggande sätt och till rimliga priser. Speciellt gäller detta insprutningspumpen på dieselmotorn, som under inga förhållanden bör repareras eller justeras av personer, som ej ha ingående kännedom om denna detalj. Även spridarna äro mycket ömtåliga för åverkan med olämpliga verktyg. Fordsonförsäljarna äro nämligen dels utrustade med specialverktyg, varigenom kunderna tillförsäkras förstklassig och snabb service, dels ha de väl sorterade reservdelslager, vilket förhindrar onödig tidsspillan.

Låt aldrig någon annan än en utbildad och van mekaniker reparera eller justera Er nya traktor. Den är alldeles för värdefull för att lämnas i händerna på mindre skickliga reparatörer.

FORD MOTOR COMPANY A/B

Serviceavdelningen

Fig. 1. Längdsektion av traktorn.

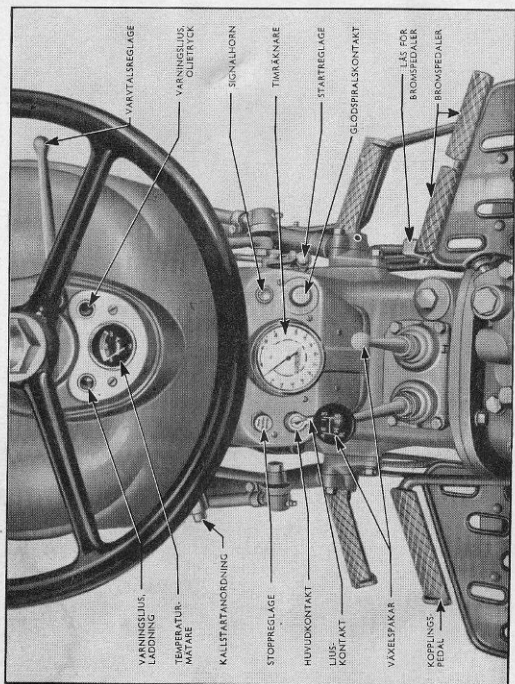

Fig. 2.
Instrument- och manöverorgan.

INSTRUMENT OCH MANÖVERORGAN

DEXTA HAR EN KOMPIS — MAJOREN

På fig. 2 visas instrument och manöverorgan och nedan följer en beskrivning.

Huvudströmbrytaren

Strömbrytaren manövreras med nyckel. När nyckeln är i vertikalt läge är allt utom belysningen fränslaget. Nyckeln måste vridas åt höger för att startmotor, varningsljus och förvärmning skall kunna användas.

Då motorn går får nyckeln inte slås ifrån. I så fall slås strömmen till varningslamporna ifrån och föraren varnas icke om oljetrycket skulle sjunka eller generatoren slutar ladda. Belysningskontakten är hopbyggd med huvudströmbrytaren.

Bränslekranen

Bränslekranen sitter under bränsletanken på traktorns vänstra sida. Kranen har tre lägen.

Kallstartanordningen

Denna anordning är till för att underlätta start vid kylig väderlek, genom att bränsle sprutas in i insugningsröret där det antändes av en elektrisk glödspiral. Då startmotorn slås till sugs brinnande bränsle in i motorn. Uppvärmning av insugningsrör och cylinder sker då snabbt. Kallstartanordningens pump, som är handmanövrerad sitter bredvid bränslekranen och glödspiralens strömbrytare består av en tryckknapp nere till höger på instrumentbrädan.

Varvtalsreglaget

Varvtalsreglaget sitter under ratten på högra sidan av traktorn. Reglaget kan ställas in på önskad hastighet inom regulatorns varvtalsområde.

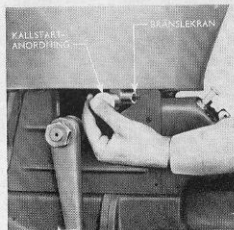

Fig. 3.

Helt inskruvad är bränsletillförseln helt avstängd. Två varv utskruvad är bränsletillförseln öppen och helt utskruvad är reservtillförseln öppen.

Startreglaget

Startreglaget sitter på höger sida om instrumentbrädan. Reglaget skjutes nedåt för att starta motorn. Nyckeln måste vara påslagen för att startmotorn skall kunna arbeta. Släpp startreglaget så snart motorn startat.

Stoppreglaget

För att stoppa motorn drages stoppreglaget på instrumentbrädan ut och hålles kvar tills motorn stannat. Stoppreglaget stänger av all bränsletillförsel.

Oljetryckets varningsljus

Det gröna ljuset till höger på instrumentbrädan tändes då nyckeln slås på. Ljuset skall slockna, då motorn går med mer än tomgångsvarv. Om ljuset inte slocknar måste motorn omedelbart stannas och felet undersökas.

Laddningens varningsljus

Det röda ljuset till vänster på instrumentbrädan tändes då nyckeln slås på. Det lyser vanligen då motorn går med låg tomgångsfart. Då motorns varvtal ökar skall ljuset slockna, vilket visar att generatoren laddar batteriet.

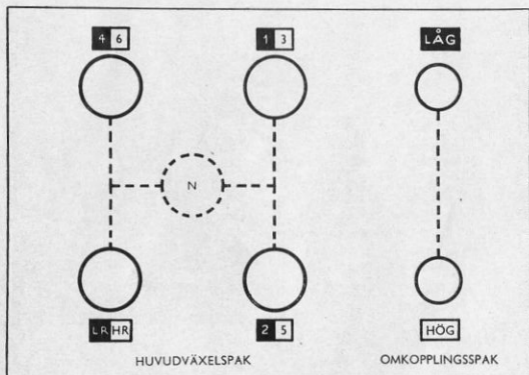

Fig. 4.
Växellägena.

Temperaturmätaren

Kylvattnets temperaturmätare sitter i instrumentbrädans mitt. Givaren sitter i cylinderlockets kylvattenuttag under termostaten.

Kopplingspedalen

Kopplingspedalen sitter till vänster och nedtrampad frikopplar den motorn från växellådan. Om traktorn är försedd med koppling av typen »kraftuttag oberoende av växlingen», består kopplingen av en dubbel koppling. Ungefär halva kopplingspedalens slag frikopplar motorn från växellådan medan kraftuttaget fortfarande arbetar, primärkopplingen. Då kopplingspedalen trampas ända ned (motståndet ökar betydligt under sista delen av nedtrampningen) frikopplas också kraftuttaget, sekundärkopplingen.

Växelspakarna

Två växelspakar finnes, en huvudväxelspak och en omkopplingsspak. Med dessa två kan en av de sex växlar framåt eller en av de två bakåt iläggas. Båda spakarna sitter bredvid varandra framför förarsätet. Den längre spaken till vänster är huvudväxelspaken, den kortare till höger är omkopplingsspaken. Växellägena framgår av fig. 4. Som framgår av figuren erhålles 1:an, 2:an och 4:an framåt samt den låga backväxeln då omkopplingsspaken är i sitt främre läge. 3:an, 5:an och 6:an framåt samt höga backväxeln erhålles med omkopplingsspaken i sitt bakre läge.

Bromspedalerna

De två bromspedalerna sitter på höger sida och kunna användas oberoende av varandra för att underlätta vändning. Då traktorn köres på väg skall bromspedalerna kopplas i hop som en säkerhetsåtgärd. Skarpa svängar får aldrig tagas med hjälp av bromsarna då traktorn har hög fart.

Vid parkering kan den högra pedalerna låsas i bromsläge med hjälp av en spärr och ett tandat segment på bakaxelhuset. Lås först ihop de två pedalerna. Lossa spärren (fig. 5) och trampa ned pedalerna.

Timräknare

I mitten på instrumentbrädans nedre del sitter timräknaren, som visar inte bara motorns varvtal utan också totala antalet timmar traktorn varit i bruk. Även hastigheten på 1:ans, 2:ans och 3:ans växel samt det rätta motorvarvet för kraftuttags- och remskivedriven utrustning kan avläsas på

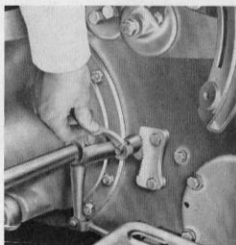

Fig. 5.

Låsning av parkeringsbromsen

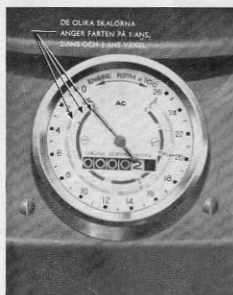

Fig. 6.
Timräknare.

timräknaren. Motorns varvtal kan snabbt avläsas på den yttre skalan som är graderad i 100-tals r/m. Märket »P.T.O.» (= kraftuttag) motsvarar 536 r/m, vilket är svensk standard. Märket »Pulley» (= remskivan) anger en remsastighet av 945 m/minut. Då redskap skall köras med dessa hastigheter är det endast att placera kraftuttagsspaken i inkopplat läge och ställa in motorns varvtal vid respektive märken på timräknaren.

De tre olikfärgade skalorna på timräknaren visar hastigheten på respektive 1:ans, 2:ans och 3:ans växlar. Timantalet som visas är inte det verkliga utan ett som baserats på beräkningar om motorns genomsnittliga varvtal vid olika arbeten. Det visade timantalet är därför fullt tillförlitligt och skall servicen utföras efter detta.

Signalhorn

Signalhornsknappen sitter uppe till höger på instrumentbrädans nedre del. Signalhornet sitter under bränsletanken.

Ljuskontakten

Ljuskontakten har fem lägen.

Nedåt	Allt släckt
Första åt höger	Sido- och bakljus
Första åt vänster	Sido- och bakljus samt halvljus
Andra åt höger	» » » » helljus
Tredje åt höger	Helljus

Kraftuttagets reglage

Spaken för kraftuttagets reglage sitter vid kopplingspedalens fäste och manövreras med vänster hand. Kraftuttaget skall alltid vara fränkopplat då det ej användes. Obs! att kraftuttaget har inget att göra med drivningen av hydraulpumpen.

HYDRAULISKA SYSTEMETS MANÖVERORGAN

Manöverspaken

Spaken sitter på traktorns högra sida, under förarsätet.

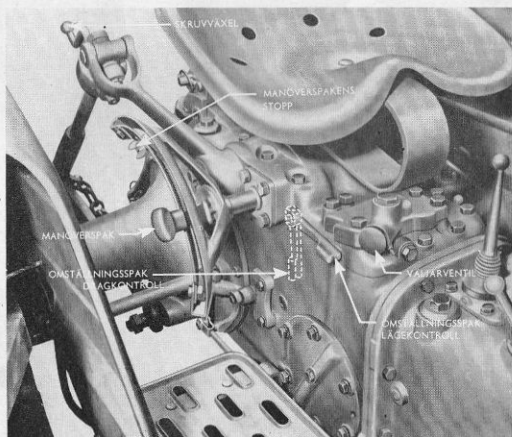

Fig. 7.
Hydrauliska systemets manöverorgan

Väljarventil

Ventilen sitter ovanpå bakaxelhusets lock under förarsätet. Denna användes då t. ex. lastapparater, tippbara släp m. m. skall drivas av hydraulpumpen.

Omställningsspaken

Spaken sitter på bakaxelhusets högra sida omedelbart framför manöverspaken och har två lägen lägekontroll och dragkontroll beroende på vilken typ av arbete som skall utföras.

Manöverventil för lyftcylindrar

Denna enhet är extra utrustning och monteras i stället för väljarventilen. Då lyftcylindrar är monterade användes denna ventil för att manövrera dessa. Utförligare beskrivning på hydrauliska systemet och dess kontrollorgan finns på sid. 14.

STARTNING AV MOTORN

Innan motorn startas måste smörjnings- och underhållsarbetena enligt Smörjschemat ha utförts. Tag för vana att alltid kontrollera detta och då speciellt olje- och vattennivåerna. Om motorn köres med för låga olje- eller vattennivåer kan den taga allvarlig skada.

Under inga omständigheter får motorn köras utan luftrenare eller med regulatorns slang fränkopplad eller lös. I så fall störs regulatorns arbete och motorvarvet kan stiga till för höga värden. Tillse också att tillräckligt med bränsle finnes i tanken. Om luft av någon anledning kommit in i bränsleledningen måste systemet luftas. Se sid. 26.

Start av kall motor

1. Bränslekranen öppnas. Två varv på kranen ger bränsle från huvudtanken.
2. Kontrollera att huvudväxelspaken är i neutralläge.
3. Kontrollera att stoppreglaget är helt inskjutet.
4. Sätt i nyckeln och vrid till höger, kontrollera att båda varningslamporna tändes.
5. För varvtalsreglaget till litet mer än halvöppet läge.
6. Tryck en gång på kallstartanordningens pump och tryck sedan in kontakten för glödspiralen i 40 sekunder.
7. Trampa ned kopplingspedalen och med glödspiralens kontakten nedtryckt skjutes startreglaget nedåt. Tryck två à tre gånger på kallstartanordningens pump under det startmotorn drager motorn runt. Motorn skall nu starta.

Släpp startreglaget och glödspiralens kontakten så snart motorn startar och justera motorns varv. Om motorn inte startar skall ett nytt försök inte göras förrän om 30 sekunder. Motorn måste ha stannat innan startreglaget på nytt skjutes framåt, då i annat fall skador kunna uppstå. Om motorn inte startar vid tredje försöket fortsätt ej utan sök felet med hjälp av felsökningsschemat på sid. 50—51.

Motorn får under inga omständigheter köras om varningslampan för ojetrycket tänds. Stanna motorn omedelbart och undersök orsaken till det låga oljetrycket. Om varningslampan för laddning tänds visar det att generatoren ej laddar batteriet. Detta är inte så farligt som för lågt oljetryck, men skall snarast undersökas då batteriet annars kan bli urladdat.

Start av varm motor

1. Kontrollera att stoppreglaget är helt inskjutet.
2. För varvtalsreglaget till litet mer än halvöppet läge.
3. Trampa ned kopplingspedalen och skjut ned startreglaget.

Om motorn ej startar göres försöket om enligt Start av kall motor.

Stoppande av motorn

1. Trampa ned kopplingspedalen och lägg växelspaken i neutralläge.
2. Stäng varvtalsreglaget så att motorn går på tomgång.
3. Slå ifrån nyckeln. Nyckeln skall aldrig lämnas tillslagen då motorn stoppats.
4. Drag ut stoppreglaget och håll det ute tills motorn har stannat.

KÖRNING

Förarsätet är justerbart för att ge bästa körställning. För att justera lossas de två muttrarna, som håller sätet vid bakaxelhusets lock och placera sätet i bästa ställning. Drag fast muttrarna efter justeringen.

Då motorn startats sättes traktorn i gång på följande vis:

1. Trampa ned kopplingspedalen. Om traktorn är försedd med dubbelkoppling behövs pedalen endast trampas ned halvvägs, d. v. s. innan sekundärkopplingen trampas ur.
2. Välj önskad utväxling med hjälp av de två växelspakarna. Om växlar inte går i omedelbart, släpp upp kopplingen ett ögonblick och lägg sedan i önskad växel.
3. Lossa fotbromsens spärr och för varvtalsreglaget nedåt för att erhålla önskad fart. Släpp sakta upp kopplingspedalen och tag bort foten från pedalen. Om traktorn skall köras med hög fart skall bromspedalerna kopplas ihop.

Traktorns hastighet

Motorvarvet regleras med varvtalsreglaget och för att erhålla bästa ekonomi skall varvet hållas så konstant som möjligt. Högsta reglerade varvtalet är 2 000 r/m. vid full last. På sid. 48 visar tabell hastigheten vid olika varvtal på olika växlar. Det är av vikt att välja högsta möjliga utväxlingsförhållande för varje arbete.

Obs! Tändes oljetryckets varningsljus under körning, måste motorn stannas och felet undersökas.

För att stoppa traktorn bromsas jämnt och innan den stannar trampas kopplingspedalen ned. Bromsarna kunna användas oberoende av varandra för att underlätta vid tvära svängar, men för snabb körning skall pedalerna läsas ihop.

KRAFTUTTAG

För att sätta igång kraftuttagsaxeln startas motorn. Trampa ned kopplingspedalen i botten och för kraftuttagets spak bakåt. Släpp upp kopplingspedalen sakta så att kraftuttaget startas mjukt.

Kraftuttag oberoende av kopplingen

Igångsättningen av kraftuttagsaxeln på traktorer försedda med dubbelkoppling sker på samma sätt som på traktorer med vanlig koppling.

Fördelarna med dubbelkopplingen är att kraftuttagsdriven utrustning kan köras oberoende av traktorns rörelse.

Genom att trampa ned kopplingspedalen halvvägs kan traktorn stannas för manövrering eller växling utan att kraftuttagsdriven utrustning stoppas. För att stoppa kraftuttaget trampas kopplingen i botten. Hydrauliska pumpen drives också genom sekundärkopplingen och är också oberoende av traktorns rörelse. Då det gäller hydrauliska systemet skall inte kraftuttagets kopplingspak iläggas.

Kopplingslänkaget kan inställas så att då pedalen är fullt nedtrampad är endast primärkopplingen urtrampad och kraftuttaget fortfarande igång. Detta är avsett för användning av hydrauliska systemet. Hur denna justering utföres beskrives på sid. 32.

Remskiva. (Extra utrustning)

Remskivan drives av kraftuttagsaxeln. Utväxlingen mellan motor och remskiva är 1,55 och ger remskivan 1 290 r/m vid 2 000 r/m på motorn. Detta ger en remhastighet av 926 m/min. Remskivan kan genom att monteras förskjutet till höger eller vänster få olika rotationsriktning.

Remskivan monteras med fyra bultar sedan skyddet över kraftuttagsaxeln och fästet för kedjorna tagits bort.

Innan remdriven utrustning startas, tillse att traktor och utrustning är i linje med varandra, traktorns broms låst och att remskiva och rem är fria från fett.

Starta motorn, trampa ned kopplingspedalen och för kraftuttagsspaken bakåt. Släpp upp kopplingspedalen sakta och då remskiva och rem kommit i rörelse ökas motorns varvtal till det önskade.

OBS! Försök aldrig att justera en rem som är i rörelse.

Då remskivan användes konstant skall oljenivån kontrolleras med korta intervaller och om nödvändigt fyllas på upp till nivåpluggen.

HYDRAULISKA SYSTEMET

Utmärkande för Dextas hydrauliska system är enkelheten i manövrering och möjligheten att välja mellan dragkontroll och lägekontroll. Vilket system som än användes kontrolleras arbetsdjup eller höjd samt höjning och sänkning av utrustningen med en manöverspak som sitter på höger sida av traktorn intill förarsätet. En omställningspak sitter på bakaxelhusets högra sida omedelbart framför manöverspaken och med denna väljes vilket system som passar bäst.

Hydraulpumpen arbetar hela tiden som primärkopplingen är i, och kraftuttagsspaken behöver ej omställas.

Dragkontroll

På ställen där marken är ojämn eller om markytan är sådan att man normalt kan vänta sig att hjulen skall tappa sitt grepp ger dragkontrollen möjlighet att utföra arbetet utan slirning.

För att lägga i dragkontrollen placera spaken nedåt (se fig. 7) och manöverspaken skjutes nedåt tills redskapet når önskat arbetsdjup. Arbetsdjupet kan ändras när så önskas genom att ändra manöverspakens läge. Redskapet arbetar nu på det inställda djupet, men om någonting hindrar redskapet lyftes detta upp. Samtidigt överföres tynzden på bakhjulen, så att dessa få ökat grepp. Då dragmotståndet minskar återgår redskapet till tidigare djup. Detta tillåter traktorn att arbeta utan slirning.

Varierande dragmotstånd

För att erhålla bästa dragkontroll vid olika typer av arbete är tryckstångsfästet på bakre transmissionskåpan försett med två hål.

Då dragmotståndet väntas bli stort, monteras tryckstången i det nedre hålet, vid litet dragmotstånd monteras tryckstången i det övre hålet.

Lägekontroll

Denna kontroll gör det möjligt att ställa in arbetsdjupet i förhållandet till traktorn. Detta är speciellt användbart vid arbete på mark med jämn nivå.

Lägekontroll erhålles då omställningsspaken (fig. 7) är placerad framåt. Redskapens arbetsdjup inställes med manöverspaken som vid dragkontroll.

Manöverspakens justerbara stopp

När arbetsdjupet ställts in kan manöverspakens justerbara stopp sättas i kontakt med spaken. Vid avbrott i arbetet kan sedan samma arbetsdjup erhållas genom att spaken föres mot stoppet.

Stoppet hindrar ej då dragkontrollen användes. Denna gör automatiskt justeringar över och under det inställda läget.

I samband med lägekontroll möjliggör stoppet återgång till förut inställt djup efter vändning o. d.

Lyftning av redskap till transportläge

För manöverspaken till dess bakre läge. Redskapet lyftes då till sitt högsta läge och stannar där tills spaken föres tillbaka.

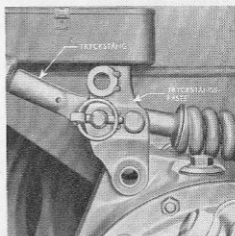

Fig. 8.
Tryckstång och tryckstångsfäste.

Då arbete utföres med dragkontroll erhålles mellanliggande lägen genom att huvudspaken föres bakåt mot sitt bakre stopp. Då redskapet erhållit önskad höjd föres spaken en aning framåt och redskapet stannar i önskat läge.

Då arbete utföres med lägekontroll erhålles redskapets höjd direkt med huvudspakens inställning. Vid körning med redskap i transportläge bör hållas låg fart, så att ojämnheter i vägbanan inte ger för stora påkänningar på hydrauliska systemet.

Väljarventil

Denna kontroll (fig. 7) användes för att på hydraulisk väg manövrera lyftcylindrarna på lastapparater o. d. Då ventilen är utdragen kan lyftcylindrarna manövreras med manöverspaken på vanligt sätt.

Väljarventilen har inget neutralläge, och lyftarmar och redskap kan inte manövreras samtidigt. Då lyftcylindrarna användes skall dragkontrollen vara inkopplad.

OBS! Innan väljarventilen växlas från det ena läget till det andra skall tillses att:

- a) lyftarmarna äro i sitt övre läge.
- b) manöverspaken är uppe mot stoppet.
- c) all utrustning är stilla.

För att manövrera lyftcylindrarna drages först väljarventilen ut och manöverspaken föres förbi stoppet i sitt övre läge för att tillföra olja till — eller nedåt för att låta olja rinna bort från lyftcylindrarna.

Redskapstillverkarnas föreskrifter beträffande manövreringen skall noggrant följas. Oljan som åtgår för att fylla upp och manövrera lyftcylindrarna tages från bakaxelhuset. Oljan i denna räcker ändå till, men om ett flertal redskap användes samtidigt, skall oljenivån kontrolleras och eventuellt skall olja påfyllas.

Observera också att då redskap kopplas loss innebär detta alltid en viss oljeförlust. Oljenivån i bakaxelhuset skall därför ofta kontrolleras.

Alla förbindningar skall rengöras innan de kopplas ihop och de öppna ändarna alltid vara försedda med dammskydd då de ej användas.

Hydrauliskt system oberoende av kopplingen

Om traktorn är försedd med kraftuttag oberoende av kopplingen, är också den hydrauliska utrustningen oberoende av kopplingen och kan manövreras oberoende av traktorns rörelse.

Liksom med kraftuttag oberoende av kopplingen frikopplas driften till bakhjulen då kopplingspedalen trampas ned till hälften. Om pedalen trampas i botten, frikopplas både bakhjul och hydrauliska pumpen.

Länksystemet

Traktorn är försedd med ett länksystem som kan användas till en hel mängd olika redskap och är länksystemet enligt svensk standard kategori I. En skruvväxel sitter på höger lyftstång för att justera lutningen på redskap under arbete. Spaken kan lätt nås från förarsätet.

Dragstängerna är försedda med kulleder i båda ändar. De främre kulleterna är fästade vid bakaxelhuset. Dessa kulleter få ej smörjas, då olja och fett här endast skulle tjäna som dammsamlare och därigenom öka slitaget. Tryckstången är också försedd med kulleder i båda ändar och har justerbar längd. Justerhulsans låsmutter måste alltid dragas åt sedan en justering utförts. Standardlängd är 25 tum (63,5 cm).

Kontrollkedjor

Kontrollkedjor finnas mellan dragstängerna och en fästplatta mitt på bakaxelhuset. Kedjornas uppgift är att förhindra att redskapen rör sig för mycket i sidled då de är upplyftade. Fästplattans kedjefästen skall vara vända uppåt.

Dragbom

Dragbommen, som användes tillsammans med bogserade redskap, består av en bom som är fäst mellan dragstängerna och två stag som är fästa mellan dragbommens ändar och tryckstångsfästet. Stagen kan justeras så att dragbommens höjd varierar mellan 29—57 cm.

En säkerhetskedja sitter mellan det högra stödet och manöverspaken. Denna kedja måste alltid vara påsatt, manöverspaken kan då inte röras från sitt nedre läge. Om väljarventilen är i sitt innersta läge får manöverspaken ej röras, då i så fall skador på stagen till dragbommen uppkommer. Denna utrustning kommer dock att erättas med ett s. k. jordbruksdrag med svängbar dragbom.

Skötsel

Hydrauliska systemet är justerat innan traktorn lämnar fabriken, och det enda som måste göras är kontroll och eventuell påfyllning av olja i bakaxelhuset och varje vecka smörjning av lyftstångens skruvväxel.

Om hydrauliska systemet ej användes regelbundet, skall detta ändock köras då och då så att rörliga delar blir smorda och ej rostar. Om reparation skulle bli nödvändig, skall en Fordsonverkstad uppsökas.

DE FÖRSTA 50 TIMMARNÄ

Inkörning

För att de rörliga delarna i både motor och transmission skall få en så fin och hård yta som möjligt, som sedan kan motstå slitage, måste traktorn köras in med en viss försiktighet. Under de första 50 timmarnas körning skall endast lätt arbete utföras och motorns varvtal hållas lågt.

Arbetet kan gradvis ökas och efter 50 timmar kan traktorns hela effekt utnyttjas. Det är av vikt att motorns arbetstemperatur hålles jämn och att den nås så snabbt som möjligt. Så snart motorn startats skall den köras med lätt belastning. Arbetstemperatur nås då snabbare än om motorn får gå på tomgång.

Speciellt måste smörjningen kontrolleras. Motoroljenivån skall ofta kontrolleras iksom kylvätskan. Efter första dagens körning öppna kylarlocket och avtappnings-

kranarna på kylare och motorblock och spola igenom systemet. Kallt vatten får inte fyllas på utan att motorn kallnat.

Fälgarna nöter in sig mot navet, och därför måste hjulmuttrarna kontrolleras och dragas efter första dagens körning. Denna kontroll upprepas efter varje dags körning tills hjulmuttrarna inte kan dragas mera.

Efter de första 25 timmarnas arbete skall traktorn inspekteras enligt schema på sid. 23.

FÖR BÄSTA EFFEKT OCH TILLFÖRLITLIGHET IAKTTAG FÖLJANDE:

Utför den dagliga servicen utan undantag.

Håll luftrenaren ren och oljan vid rätt nivå.

Använd rätt oljetyp och byt enligt smörjschema.

Byt tätningring då oljefiltret byts.

Uppmärksamma varningsljusen och temperaturmätaren och undersök varje onormalt utslag.

Fyll kylaren med rent vatten och använd antifrysätska vintertid. Töm kylsystemet endast i nödfall och fyll det före start.

Förvara bränslet i rena kärl och använd ett filter vid påfyllningen.

Läs noga inkörningsinstruktionerna.

Utför mindre justeringar och reparationer omedelbart. Om svårigheter uppstår vänd Eder till Fordsonverkstad.

Kör inte motorn utan luftrenare eller med regulatören fränkopplad. Det leder lätt till övervarv och därmed skador.

Kör inte utför backar med motorn frikopplad. Kör inte fort utan att först ha låst ihop bromspedalerna.

Släpp inte upp kopplingen häftigt och kör inte med foten på kopplingspedalen.

Kör inte slut på bränslet, då i så fall bränslesystemet måste luftas.

Rör ej insprutningspumpen; om plomberingen är bruten gäller ej garantin.

Låt inte motorn gå i tomgång långa perioder. Då bildas sotavlagringar.

Kör ej motorn om den inte tänds på alla cylindrarna.

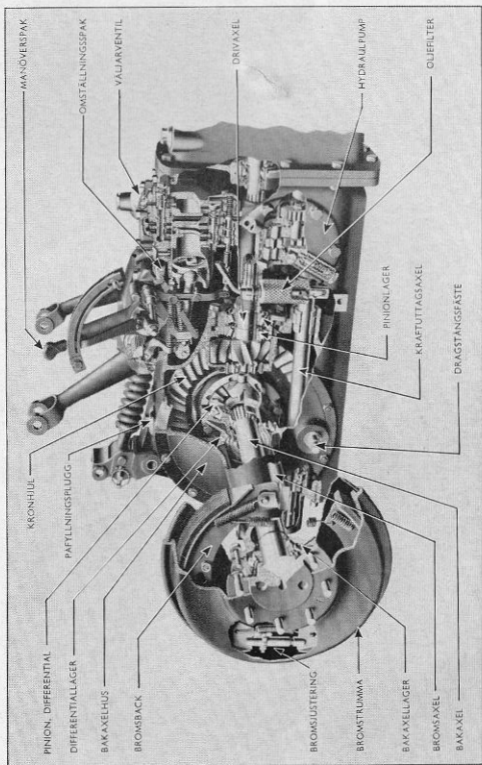
Kör inte traktorn med hög fart med redskap i transportläge.

Kör inte traktorn med kraftuttaget påkopplat och ej i bruk.

Tag inte bort kylarlocket om kylarvätskan är nära kokpunkten.

Använd inte styrbromsarna vid hög fart.

Fig. 9.

SMÖRJNING

DEXTA HAR EN KOMPIS — MAJOREN

Eder nya Fordson Dexta representerar en investering, som bäst skyddas mot förluster genom regelbunden service.

Regelbunden service erhåller Ni bäst hos den Fordsonrepresentant som sålt Eder Dexta. Då servicen utföres av utbildade mekaniker, kan också småfel rättas till innan de förorsakar större fel och förluster.

Bor Ni för långt från Eder Fordsonrepresentant för att där utföra servicen, kan Ni själv med hjälp av det bifogade schemat utföra alla smörjkontroller.

Oljans viktigaste uppgifter är att bilda en oljefilm på alla rörliga delar som förhindrar kontakten metall mot metall och att kyla. För dessa viktiga arbeten fordras en olja av god kvalitet och av den typ som rekommenderas av Ford.

Förutom vad som ovan sagts skall oljan också hålla motorn ren och fri från avlagringar och biprodukter från förbränningen. Dessa föroreningar kan annars lätt blockera oljekanalerna med kärvande ventiler och beckade kolvringar som följd. Dieseloljorna är försedda med speciella tillsatser för de arbetsförhållanden som råder i en dieselmotor.

Oljan har en begränsad livslängd efter vilken föroreningar och biprodukter vid förbränningen, värmen i motorn och tiden, minskar dess smörjegenskaper.

Oljan får därför inte användas längre tid än som specificerats.

Tiden mellan oljbytena har bestämts efter ingående prov och skall därför noggrant följas.

Motorns smörjsystem

Motorns smörjsystem är en kombination av tryck- och stänksmörjning (fig. 1).

Oljepumpen suger oljan genom en sil i sumpen och trycker den sedan genom ett fullflödes-filter innan den går ut till motorns olika delar. Ett yttre rör för oljan till vipparmekanismen.

Cylinderväggarna smörjas genom den olja som stänker upp då vevaxeln roterar.

Växellåds- och bakaxelsmörjning

I båda dessa fall arbetar dreven delvis i olja, och rörelsen hos dessa tillför samtliga rörliga delar olja.

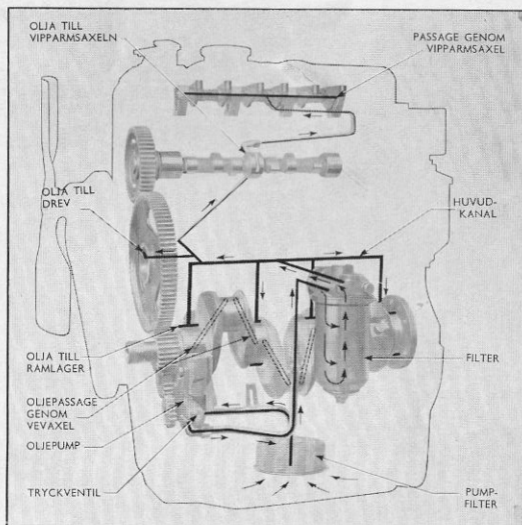

Fig. 10.
Motorns smörjsystem

Oljan i bakaxeln smörjer även reduktionsväxel och differential samt användes för det hydrauliska systemet. Hydraulpump och kontrollventiler är tillverkade med mycket små toleranser, oljan måste därför vara ren och försiktighet iakttagas vid påfyllningen, så att främmande partiklar inte kommer med. Oljan filtreras först vid pumpens inlopp genom ett nätfilter och passerar en magnetplugg, som håller kvar små metallpartiklar. Under vissa pumpoperationer passerar oljan genom ett filter vid pumpens utlopp. Detta filter kan ej passeras ens av mycket små partiklar. Ovanstående filter behöver ej rengöras under förutsättning att oljan kontrolleras och byts på bestämda tider.

Lagring av olja

Då olja lagras, tillse noga att alla fat är rena och att samtliga pluggar är isatta ordentligt, så att vatten och föroreningar förhindras att intränga.

Smörjning

På omslagets 3:e sida finns ett smörjschema som upptager alla de detaljer som fordrar regelbunden tillsyn. Smörjschemat kan tagas bort ur boken och sättas upp vid den plats där traktorn är uppställd.

Mekaniska justeringar och bränslesystemets justeringar behöver inte så ofta utföras och är därför endast i korthet omnämnda i smörjschemat. Dessa informationer återfinnas i denna handbok. Samtliga justeringar finnas uppräknade på sid. 23.

Informationerna i denna bok möjliggör för föraren att utföra all nödvändig rutin-service på traktorn. Det är emellertid lämpligt att överenskomma med den auktoriserade Fordsonförsäljaren om att viss service skall utföras på hans verkstad, detta för att eventuella felaktigheter skall kunna avhjälpas i tid.

Inkörning av traktorn

Inkörningen, som redan genomgått på sid. 17, omfattar de första 50 timmarnas körning. Den första servicen skall emellertid utföras efter 25 timmar.

Service efter de första 25 timmarnas körning

Efter 25 timmar skall traktorn kontrolleras och samtliga bultar dragas.

1. Töm motorns oljesump. Rengör silen och fyll på ny olja.
2. Justera ventilerna (sid. 25)
3. Drag hjulmuttrarna.
4. Kontrollera fläktremmens spänning och justera om nödvändigt.
5. Kontrollera alla oljenivåer och fyll på om nödvändigt.
6. Kontrollera framhjulslagrens spel, justera om nödvändigt och fyll navkåporna med fett (sid. 35).
7. Drag remskivans mutter.
8. Rundsmörjning.
9. Kontrollera ringtrycket.

För smörjperioderna se nästa sida.

SMÖRJPERIODER

Detaljer	Dagligen	Var 50:e timme	Var 200:e timme	Var 600:e timme	1 000 tim. eller 6 mån.	2 000 tim. eller 12 mån.
Kontrollera oljenivån i motorn	●	●				
Byt motorolja			●	●	●	●
Byt motorns oljefilter			●	●	●	●
Rengör oljetrågets sil			●	●	●	●
Byt olja i luftrenaren		●	●	●	●	●
Demontera och rengör luftrenaren				●		
Kontrollera oljenivån i växellådan		●	●	●		
Byt olja i växellådan					●	●
Kontrollera oljenivån i bakaxeln		●	●	●	●	
Byt olja i bakaxeln						●
Kontrollera oljenivån i styrsnäckan			●	●	●	●
Smörj generatorlagret			●	●	●	●
Kontrollera fläktröspänningen			●	●	●	●
Kontrollera regulatorns filter			●	●	●	●
Smörj framhjulslagen			●	●	●	●
Rundsmörjning		●	●	●	●	●
Fyll på batteriet		●	●	●	●	●
Kontrollera insprutare				●		
Byte av bränslefilter				●		
Kontrollera ventilspelen				●		
» ringtrycket		●	●	●	●	●
» hjulmuttrarna		●	●	●	●	●
» kylvätskenivån		●	●	●	●	●
» bränslenivån	●	●	●	●	●	●
» luftrenare	●	●	●	●	●	●

Uppmärksamma timräknaren och tillse att traktorn får service enligt ovanstående schema.

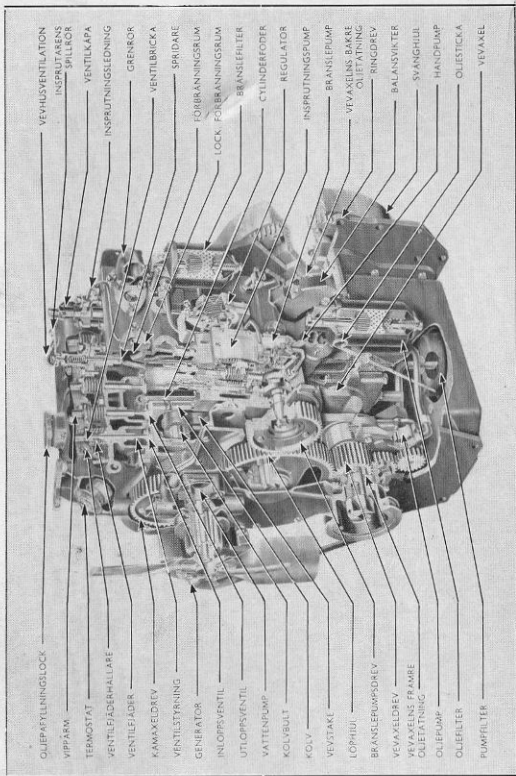

Fig. 11.
Genomskärning av motorn.

DEXTA HAR EN KOMPIS — MAJOREN

MEKANISKA JUSTERINGAR

I denna sektion behandlas de mekaniska justeringar som skall utföras med jämna intervaller och som kan utföras i samband med smörjningarna. De mekaniska justeringarna är av stor betydelse för säker och effektiv drift samt för att reducera slitaget till ett minimum.

Förutom mekaniska justeringar upptages i denna sektion också sådana justeringar, som är nödvändiga för att traktorn skall passa för olika arbeten.

Ventiljustering

Ventilspelet måste vara det rätta för att motorn skall ge bästa effekt. Var 600:e timme skall därför ventilspelet kontrolleras och om nödvändigt justeras. Spelet skall vara samma på samtliga ventiler 0,010 tum (0,25 mm) när motorn har normal driftstemperatur.

Ventiljusteringen utföres på följande sätt:

1. Kör motorn tills normal driftstemperatur erhållits.
2. Stanna motorn och tillse att stoppreglaget är i sitt yttre läge, så att motorn ej startar då den drages runt.
3. Tag bort primärluftrenaren från huvudluftrenaren och den vertikala ljuddämparen (om sådan är monterad) från grenröret. Tag bort huven (fyra skruvar, fjäderbrickor och bultar) samt ventilkåpan (två självslåsande muttrar, brickor och fjäderbrickor).
4. Vrid undan svänghjulets inspektionslucka, på vänster sida om kopplingshuset, och drag motorn runt tills märkningen »T.D.C.» på svänghjulet är mittför V-märket på kopplingshuset. Kontrollera att I:ans kolv är i sitt övre dödläge på kompressionslaget (båda ventilerna är stängda).

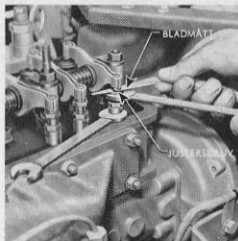

Fig. 12.
Ventiljustering.

5. Kontrollera spelet på ventilerna 1, 2, 3 och 5 (ventilerna numrerade framifrån motorn).
Spelet kontrolleras genom att ett bladmått 0,010" (0,25 mm) föres mellan justerskruven och lyftaren (fig. 12).
Om spelet är felaktigt, lossa på läsmuttern och skruva justerskruven tills spelet är riktigt. Drag åt läsmuttern och kontrollera igen.
6. Drag motorn runt ett helt varv (märkningen på svänghjul och kåpa i linje) och kontrollera ventilerna 4 och 6.
7. Återmontera delarna demonterade enligt punkt 3. Tillså att kåpans packning kommer i läge och tätar.

BRÄNSLESYSTEMET

Insprutningspump och insprutare är precisionstillverkade, och därför kan även minsta partikel som kommer in med bränslet skada denna utrustning.

Det är därför av vikt att det bränsle som användes är fritt från föroreningar och vatten. Lagringen bör helst ske i en större tank med pump eller i fat monterat så att bränslet genom självtryck rinner ner i traktorns tank. Om fatet monteras upp på någon ställning för att ge självtryck, bör fatet lutas (5 cm/meter) från avtappningshålet. Detta för att eventuella föroreningar i bränslet skall stanna i fatet då detta tömmer. Tippa aldrig ett fat för att taga tillvara allt bränsle, då detta kan medföra partiklar som skadar insprutningspump och insprutare. Då ett nytt fat monteras upp, skall bränsle inte tagas ur detta förrän tidigast 24 timmar efteråt.

Använd aldrig en galvaniserad tank. Zinken reagerar med bränslet och ger därvid produkter som är skadliga för pump och insprutare. Var noga med att torka upp utspild olja, då denna inte avdunstar.

Om det inte går att ordna så att traktorn kan fyllas med slang, skall en kanna och en tratt med metallfilter användas. Dessa skall bara användas för traktorn och hållas rena och fria från vatten och rost. Helst bör påfyllningen ske under tak. Torka alltid av tanken före påfyllningen och sätt alltid tillbaka locket efter påfyllningen. Lufthålet i tanklocket måste alltid vara fritt och ej igensatt.

Tanken rymmer 31,8 liter, och i dess botten sitter en bränslekran och kallstartanordningen.

INSPRUTNINGSPUMPSUTRUSTNINGEN

Bränslet från tanken går genom ett utbytbart förfilter till insprutningspumpen. Därifrån tryckes det under högt tryck till insprutarna. Insprutningspumpen är försedd med en regulator, som varierar bränslekvantiteten till insprutarna beroende på motorns varvtal och belastning.

Insprutningspumpen

Insprutningspumpen skall icke behöva någon tillsyn mellan motorrenoveringarna, under förutsättning att bränslefiltret sköts enligt instruktionerna.

Under inga omständigheter får insprutningspumpen röras. Alla reparationer skall överlämnas till auktoriserad försäljare.

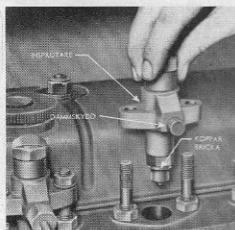

Fig. 13.

Borttagning av insprutare.

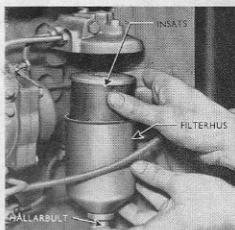

Fig. 14.

Byte av bränslefilter.

Insprutarna

Med 600 timmars intervall måste insprutarna tagas bort för översyn. Om traktorn användes under svåra driftsförhållanden, kan det bli nödvändigt att göra översynen med kortare intervall för att erhålla bästa motoreffekt med minsta bränsleförbrukning. Översynen av insprutarna fordrar specialverktyg och skall därför överlämnas åt auktoriserad verkstad.

Borttagning av insprutare

Lyft motorhuv, lossa insprutningens spillrör och tag bort det. Tag loss rören mellan insprutare och pump. Täck för rörens fria ände för att förhindra att smuts intränger. Tag bort de två muttrarna som håller insprutaren vid cylinderlocket och drag försiktigt ut densamma (fig. 13). Tillse att ingen smuts faller ner i cylindern och täck för hålet. Tag bort kopparbrickan.

Tillse alltid att alla rör- och andra öppningar är täckta och förvara alltid insprutarna på ett säkert ställe både före och efter rengöring och justering.

Montering av insprutare

Placera den nya kopparbrickan i insprutarehålet i cylinderlocket, montera insprutaren och drag fast den. Återmontera alla rör och drag förbindningarna.

Starta motorn och kontrollera att inget läckage förekommer.

Bränslefilter

Samtidigt som insprutningsmunstyckena ses över skall bränslefiltret bytas. Lossa filtret genom att lossa på centrumbulten i filtrets botten. Tag ut insatsen och rengör behållaren med rent bränsle och en borste. Använd aldrig trasa eller trassel. En ny insats och en ny tätningring (mellan behållare och lock) monteras. (Fig. 14.) Drag centrumbulten men inte så hårt att packningen skadas.

Efter filterbyte måste bränslesystemet luftas enligt nedanstående beskrivning.

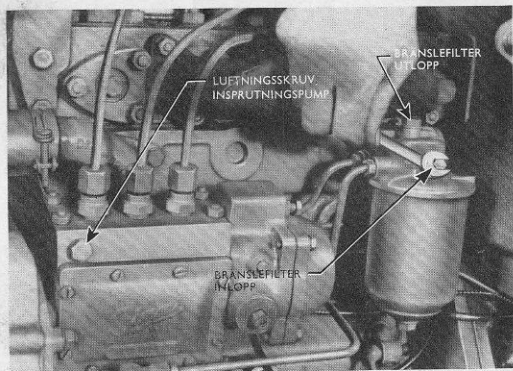

Fig. 15.
Luftning av bränslesystemet.

Luftning av bränslesystemet

Tillse att alla förbindningar är täta och att det finns tillräckligt med bränsle i tanken. Bränslekranen skall vara öppen. Lossa på de två luftningsbultarna på bränslefilterets topp (fig. 15). Rör sedan armen på matarpumpen upp och ned och fortsätt att pumpa tills en jämn ström av bränsle, fritt från luftbubblor, strömmar ut. Om fullt slag ej kan erhållas på pumpen, låses denna av kammen. Vrid motorn ett varv för att få rörelse på pumpen.

Drag först åt inlopps- och sedan utloppsluftningsbulten. Lossa sedan på luftningsbulten på insprutningspumpen och pumpa tills oljeströmmen också här är fri från luftbubblor. Drag sedan åt bulten.

Torka av all olja från filter och insprutningspump.

Inställning av insprutningspumpen

Insprutningspumpen är inställd så att insprutningen skall ske 26° före övre dödpunkten. Detta kan kontrolleras på följande sätt.

1. Vrid luckan över inspektionshålet på svänghjulsåpans vänstra sida, så att svänghjulet syns. Med 1:ans kolv under kompressionsslag drages motorn tills märket »SPILL» på svänghjulet är mitt för taket i kåpan (se infällningen i fig. 16).

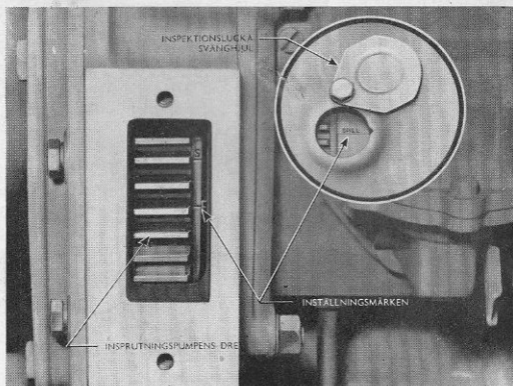

Fig. 16.
Inställning av insprutningspump.

2. Tag bort plattan på vänster sida på pumpens drivhjulskåpa. Är inställningen riktig, skall märket (utan text) på drivhjulet vara i linje med det fasta märket på pumpen (fig. 16).
3. Om märkningen ej är riktig, lossas inspektionssluckan på drivhjulskåpan. De tre låsskruvarna, som håller drevet, lossas och hållaren vrides tills märkningen överensstämmer.
4. Drag fast låsskruvarna, montera luckan och använd en ny packning. Drag de fyra fästbultarna.
5. Vrid tillbaka inspektionssluckan på svanghjulet.

Regulatorn

Regulatorn utgöres av en förseglad enhet, och om något skall göras åt den, skall auktoriserad verkstad anlitas.

Tomgångsvarvet kan justeras, sedan motorn nått arbetstemperatur, genom att den oförseglade tomgångsskruven på insugningsröret skruvas ut eller in tills önskat varv erhållits.

Efter var 200:e arbetstimme skall den lilla runda plattan på regulatorn tagas bort och filtret kontrolleras och vid behov rengörs. (Fig. 17.) Före återmonteringen oljas det lätt, det får dock ej doppas i olja, då överflödiga olja kan komma in i regulatorn.

LUFTRENAREN

Då motorn är igång, sugs en stor volym luft in i motorn. Luften innehåller för det mesta en mängd dammpartiklar, som förorsakar slitage på motorns rörliga delar. Luftrenarens uppgift är att befria den inströmmande luften från skadliga partiklar. För att kunna göra detta måste luftrenaren vara ren och oljenivån riktig.

Oljenivån skall kontrolleras dagligen och oljan bytas var 50:e arbetstimme. Samtidigt skall det nedre metallfiltret rengöras och förrenaren kontrolleras. Vingarna i botten på förrenaren och de två öppningarna i locket måste vara rena och fria.

Om traktorn användes under mycket dammiga förhållanden, kan det bli nödvändigt att rengöra luftrenaren t. o. m. flera gånger per dag.

Förutom ovanstående service skall luftrenaren var 600:e arbetstimme eller en gång om året demonteras helt och rengöras noggrant.

Observera också att regulatorn arbetar med luft från insugningsröret. Motorn får därför ej startas om luftrenaren är borttagen.

Borttagning och rengöring av luftrenaren

1. Tag bort förrenaren, den vertikala ljuddämparen (om monterad) och huven.
2. Lossa batterikablarna och tag bort batteriet.
3. Lossa fästena som håller luftrenarens botten vid renaren och tag bort botten och nätfiltret (fig. 18).
4. Luftrenarens fäste är hopbyggt med varvtalsreglage's tvärxaxel, och därför måste denna lossas i bägge ändar innan luftrenaren tages bort.
5. Lossa luftintagsslangen från luftrenaren.

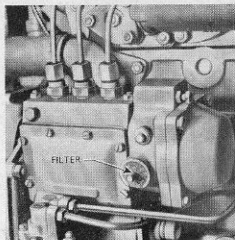
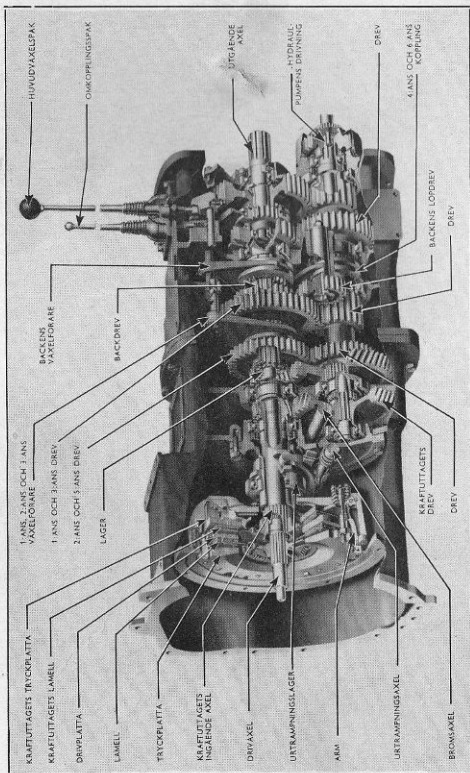

Fig. 17.
Regulatorns filter.

Fig. 18.
Borttagning av luftrenarens botten.

Fig. 19. Genomskäring av koppling och växellåda.

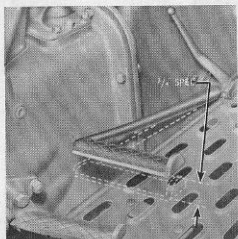

Fig. 20.
Kopplingsspel.

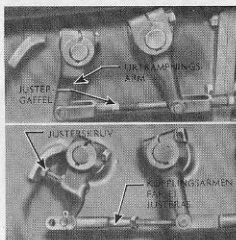

Fig. 21.
Kopplingsspelets justering.

6. Lossa de fyra bultarna som håller renaren vid batteriets värmeskydd. Renaren kan nu tagas bort.

Rengör alla delar i fotogen, men låt delarna torka innan de återmonteras.

Återmonteringen sker i omvänd ordning.

Olja påfylls i renarens botten upp till det märke som bildas av den mindre diametern. Motorolja skall användas.

KOPPLINGSJUSTERING

Standardkopplingen är av torr enkellamelltyp och fordrar ingen annan tillsyn än att spelet är $\frac{3}{4}$ " (19 mm). Se fig. 20.

Om pedalspelet ej kontrolleras och justeras vid behov, kan kopplingsskador såsom överhettning, slirning m. m. bli följden. På traktorer försedda med dubbelkoppling, d. v. s. av kopplingen oberoende kraftuttag, skall spelet vara $\frac{1}{2}$ " (13 mm).

Standardkoppling

Tag bort saxpinnen och pinnbulten och vrid sedan gaffeln, så att spelet $\frac{3}{4}$ " (19 mm) erhålles. (Fig. 21A). Pinnbult och saxpinne återmonteras.

Dubbelkoppling

Kopplingsarmen på denna typ är försedd med en stoppskruv som går mot ett gjutet stopp på kopplingshuset vid urtrampning. Denna stoppskruv vrides tills rätt spel $\frac{1}{2}$ " (13 mm) erhålles. (Fig. 21B.)

Under inga omständigheter får kopplingsarmens längd ändras.

Kontinuerlig drift med kraftuttag

Då en del utrustning användes kan det var önskvärt att kopplingspedalen, fullt nedtryckt, endast frikopplar drivningen på bakhjulen.

För att uppnå detta tages pinnbulten bort och det främre hålet i gaffeln sättes med pinnbulten fast i urtrampningsarmen.

OBS! Detta bör endast användas då hydrauliska systemet köres. Redskapstillverkarens rekommendationer skall dock alltid följas.

BROMSJUSTERING

Bromsarna behöver endast justeras för bandslitage. Justeringen skall utföras med bromstrummorna kalla.

1. Lossa parkeringsbromsen och lyft upp ett bakhjul i taget för justering.
2. Skjut undan skyddslocket på baksidan av bromsskölden. Använd en skruvmejsel för att vrida det tandade justerhjulet. (Fig. 22.) För skruvmejselns handtag framåt och fortsätt tills backarna tar i trummorna.
3. Lossa sedan justeringen tills hjulen kan rotera fritt. Skjut tillbaka skyddslocket.
4. Kontrollera bägge trummorna efter en timmes normal körning så att inte överhettning uppstår. I så fall måste justeringen lossas.

KYLSYSTEMET

Traktorns kylsystem är av typ termosifon med centrifugalpump.

En termostat är monterad i cylinderlockets utlopp för att underlätta snabb uppvärmning. Termostaten öppnar vid ca 72° C. En temperaturmätare är monterad på instrumentpanelen. Ett grönt band på mätaren visar den bästa drifttemperaturen. Kylsystemet rymmer 8,5 liter.

Kylaren

Kylaren skall hållas fylld och kontrolleras dagligen. Regnvatten är bäst att använda, då för det mesta annat vatten är hårt och lämnar avsättningar i kylsystemet.

Kylarlocket är försett med trycklock. Detta har en fjäderbelastad ventil, som höjer kokpunkten och minskar vattenförlusten. Locket måste tagas av då kylsystemet tömms.

OBS! Det är farligt att taga av kylarlocket då kylvätskan är nära kokpunkten.

Frostskydd

Vintertid är det nödvändigt att använda en kylvätska för att förhindra att motorn fryser sönder.

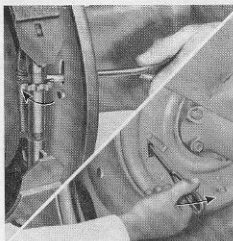

Fig. 22.
Bromsjustering.

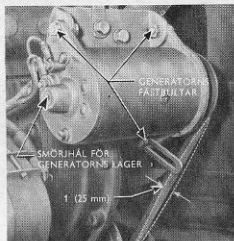

Fig. 23.
Fläktremsjustering.

Fryser vid	Volym kylvätska i liter	Volym vatten i liter
— 8° C	1,0	7,5
— 14° C	1,3	7,2
— 19° C	1,7	6,8
— 29° C	2,2	6,3

Rengöring av kylsystemet

På våren skall systemet tömmas och spolats igenom. Sedan fylls det med rent, mjukt yatten (regnvatten). Fyll på långsamt så att luftlås ej uppstår.

Fläktremmen

Vattentvål, fläkt och generator drives med en gemensam rem från vevaxelns remskiva. Var 200:e timme skall remspänningen kontrolleras, och om dess fria rörelse överstiger 1" (25 mm) skall den spännas. Detta göres genom att generatorn lossas och drages ut från motorblocket, varefter den åter drages fast. (Se fig. 23.)

KÖR ALDRIG MOTORN MED TOM KYLARE

Bakhjul

Bakhjulen är av delad konstruktion. Två olika däckstorlekar kan användas på standardhjulen. Beträffande däckbyte se sid. 36.

Avmontering av bakhjul

Lås hjulen med bromsarna och placera en domkraft under bakaxelkåpan. Innan hjulet lyftes från marken, skola de sex hjulmuttrarna lossas. Lyft hjulet något och borttag muttrarna och brickorna. När hjulet avtages, bör man vara försiktig, så att ej gängorna på bultarna skadas.

Montering av bakhjul

Tillså att flänsen på bakaxeln och motsvarande yta på bakhjulet äro rena. Placera hjulet rätt, så att det kan skjutas in utan att skada bultarna. Brickorna monteras med den koniska sidan mot hjulet. Stryk fett på bultarna och skruva på muttrarna, varefter samtliga muttrar dragas litet undan för undan. Genom detta förfaringssätt bli alla muttrarna dragna jämnt, och risken för att de skola lossna när traktorn är i bruk är liten. Sänk domkraften och tag bort den. Alla muttrarna skola nu dragas för gott. Efter någon timmes körning bör man kontrollera att de ej lossnat och därefter kontrollera dem var 50:e timme.

Framhjul

Framhjulen är monterade vid navet med sex muttrar. Vid avmontering lossas först muttrar $\frac{1}{4}$ varv innan hjulet lyftes upp. Vid monteringen tillses att muttrarnas koniska del placeras inåt, mot hjulet.

Framhjuls kontroll

Var 200:e timme lyftes framhjulet upp och navkapseln togs bort. Vicka hjulet fram och tillbaka (se fig. 24) och kontrollera lagerspelet. Förväxla inte lagerspelet med spelet hos slitna spindelbultsbussningar.

Om spel finnes, tag bort saxpinnar och drag åt muttern tills ett lätt motstånd kännes då hjulet vrids runt. Muttern lossas då ca $\frac{1}{6}$ varv och läses med en ny saxpinne. Fyll kapseln med fett och sätt tillbaka den.

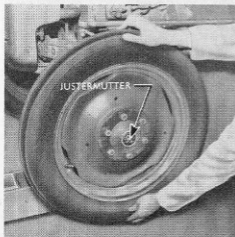

Fig. 24.

Kontroll av lagerspel, framhjul.

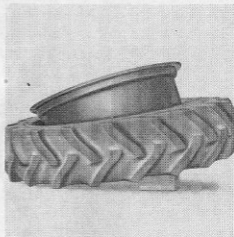

Fig. 25.

Däcket lyftes över fälgkanten.

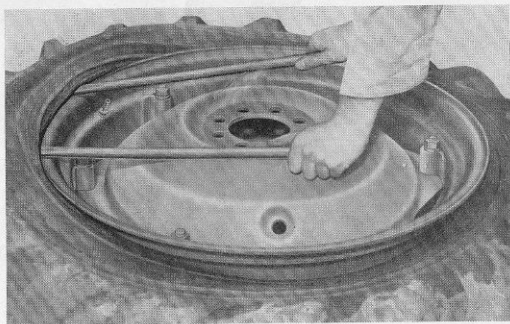

Fig. 26.

DÄCK

Däcken måste alltid hållas pumpade till rätt tryck (se specifikationen), inte endast för att de därigenom håller längre, utan också för att de skall ge bästa grepp i marken. Trycket skall kontrolleras minst en gång i veckan. Tillse alltid att ventilhattarna monteras, dels är de en andra tätning och dels utestänger de smuts och damm. Kör aldrig med för lågt lufttryck för att erhålla bättre grepp. Använd istället hjulvikter eller fyll vätska i däcken.

Om traktorn skall ställas upp för en längre tid, bör däcken pumpas över rekommenderat tryck och traktorn pallas upp så att däcken går fria från marken.

Demontering av däck

Lägg hjulet på marken och släpp ut luften ur slangen. Skruva av ventilmuttern och pressa ned vulstringen i fälgrännan. Börja mitt emot ventilen och fortsätt att pressa ned så mycket som möjligt, innan ringjärn användas för att kränga över vulstringen över fälgkanten. Sedan vulstringen krängts av, skall slangens ventil tryckas in i fälgrännan, varefter slangen kan tagas ut. Om hela däckets skall demonteras, förfares på samma sätt med den andra vulstringen.

Montering av däck

Om vulstringen bestrykes med såpvatten underlättas monteringen. Om en pil finnes på däckets utsida, skall däckets monteras så, att det kommer att rotera i pilens riktning. Om hela däckets varit demonterat, lägges hjulet på marken. och med hjälp av ringjärn kränges vulstringen över fälgkanten. Arbetet underlättas mycket, om vulstringen under monteringen hålles nedtryckt i fälgrännan. Tarka därefter in däckets insida och hela slangen. Fyll slangen med så mycket luft, att den blir rund. Giv akt på att ventilen ligger rätt i fälghålet samt att slangen under inga omständigheter ligger i veck eller är vriden. På förut beskrivet sätt pressas nu den andra vulstringen över fälgkanten. Vid användandet av ringjärn bör försiktighet iakttagas, så att järnet ej skadar slangen. Slangen fylls nu med luft men tömmes omedelbart igen. På så sätt intager däckets och slangen sina rätta lägen på fälgen samtidigt som ev. veck på slangen uträtas. Därefter fylls slangen med luft till föreskrivet tryck. Se specifikationen.

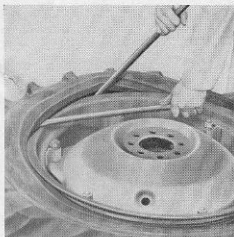

Fig. 27.

HJULVIKTER (Extra utrustning)

Hjulvikter finnas för både fram- och bakhjul. Vikter på bakhjulen användes för att öka däckens grepp i marken.

Framhjulsvikter användas för att kompensera för en del tung utrustning, som hänger ut långt bakom traktorn.

Framhjulsvikter

För att montera vikter på framhjulen måste dessa först tagas loss. Vikterna fästes på hjulets insida med bultar och muttrar.

Bakhjulsvikter

I allmänhet användes tre vikter per hjul. Dessa vikter finns i två utföranden för montering på hjulets insida eller utsida.

VÄTSKA

Ytterligare ett sätt att öka bakhjulens grepp är att fylla däckets med vätska. Denna beredes genom att lösa kalciumklorid (Ca Cl_2) i vatten. Tillblandningen av vätskan bör ske i en trätunna eller annan behållare av lämplig storlek. Härvid måste emellertid

en viss försiktighet iakttagas. Häll aldrig vatten direkt på kalciumklorid utan tillsätt i stället försiktigt kalciumklorid till hela mängden vatten och låt vätskan kallna, innan slangarna fyllas. Frostskyddsvätska för kylsystemet får ej användas i ringarna. Ej heller får kalciumkloridlösning användas som frostskyddsvätska i kylsystemet. För att till 100 % fylla däcken med vätska fordras en speciell pump, men med en specialventil och en tank ca 2 m över hjulet kan detta fyllas till ca 90 %.

Påfyllning av vätska

1. Lyft upp traktorns bakände med en domkraft och vrid ena hjulet så att ventilen kommer längst ned på hjulet. Lås sedan hjulet så att det ej vrider sig under påfyllningen.
2. Släpp ut luften ur slangen och avlägsna ventilkäglan. Det är lämpligt att binda fast ventilen med en järntråd eller dylikt för att förhindra att denna glider in under fälgen.
3. Skruva först på ventilförskruvningen. Anslut därefter vattenpåfyllningsventilen, vilken sammankopplas med påfyllningsledningen från en behållare placerad lämpligen 2 meter ovanför hjulet.
4. Påfyll vätskan under det hjulet roteras sakt (så att luften får passera ut) tills ventilen är i sitt högsta läge.
5. Då vätska rinner ut från den lilla slangen på ventilförskruvningen är däcket fyllt.
6. Tag bort ventilförskruvningen och sätt tillbaka ventilen.
7. Pumpa däcket till 0,9 kg/cm².

Däcket vätskefyllt till %	Däcksdimension	Liter vatten	Kg. kalciumklorid	Vätskevolym	Total viktökning
100%	10×28	236	47	260	286
	11×28	305	61	332	363
90%	10×28	214	43	232	258
	11×28	273	54	300	326

Ovanstående blandning fryser vid -8°C . Dubbelt så mycket kalciumklorid i vätskan sänker fryspunkten till -22°C .

ÄNDRING AV SPÅRVIDD FRAM

De gjutna siffrorna på yttre axeln anger spårvidden då bägge axlarna är symmetriskt monterade (Fig. 28). De övre anger spårvidden då de är i linje med hålet A på mittrre axeln. De nedre anger spårvidden då de är i linje med hålet B.

Justeringsområdet är 122 cm—195 cm i 10 cm steg, utom då $5,50 \times 16''$ däck är monterade, då minsta spårvidd är 132 cm. För att ändra spårvidden lyftes framvagnen

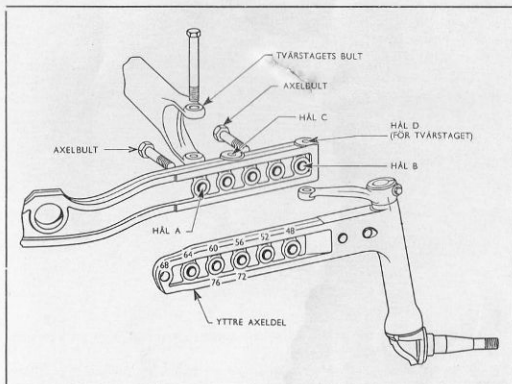

Fig. 28.

Olika spårvidder fram.

upp och bultarna lossas i framaxeln och axlarna flyttas till önskat läge, varefter bultarna åter dragas fast. Tillse att ett hål finns mellan bultarna. Fig. 29 visar framaxeln med en sida fullt utjusterad.

Med spårvidder över 142 cm (56 tum) skall tvärstagen flyttas till de yttre fästena (D fig. 28) för att bibehålla stabiliteten. Var gång spårvidden ändras måste toe-in justeras.

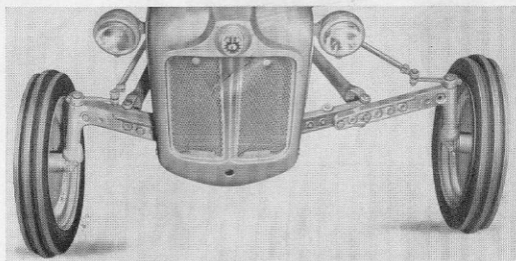
Toe-in justering

Vid ändring av främre spårvidden ändras även hjulbasen, ökning av spårvidden minskar hjulbasen.

Toe-in är justerat vid fabriken, och styrarm och spindelbultshus är märkta (fig. 29). Vid justering sättes ratten i läge för körning rakt fram. Styrstagens låsbultar lossas och stagen vridas tills märkningen sammanfaller. Drag åt låsbultarna.

ÄNDRING AV SPÅRVIDD BAK

Spårvidden bak kan ändras i 10 cm steg mellan 122 cm—193 cm. Bakhjulen kan monteras på tre olika sätt, och genom att använda olika kombinationer av dessa monteringsätt erhålles olika spårvidder.

*Fig. 29.
En sida fullt utjusterad.*

1. Hjuldiskarna är kraftigt skålformade, och genom att vända dessa på navet erhålles en spårviddsförändring av 40 cm.
2. Hjuldiskarna är monterade vid fälgarna med sex bultar. En minskning av 10 cm erhålles om diskarna flyttas från fästörönens ytersida till deras innersida.
3. Fästörönen sitter inte i fälgarnas centrum, och genom att låta höger och vänster fälg byta plats kan en ändring av 20 cm erhållas.

Hela ändringområdet visas i fig. 30. I denna figur visas endast ett hjul, men vid spårviddsändring måste båda ändras på lika sätt.

Tillse att »V» i däcksmönstret alltid pekar framåt (på däckets översida) och att hjulbultarna dragas sedan traktorn körts några timmar.

MEKANISK ÄNDRING AV SPÅRVIDDEN BAK (Extra utrustning)

Motorns kraft kan med denna extra utrustning utnyttjas för att ändra spårvidden bak mellan 122 cm—163 cm med hjulen standardmonterade, d.v.s. med hjuldiskarnas »skå» vänd inåt. Genom att låta hjulen byta plats kan ändring ske mellan 152 cm—193 cm. Ändringen sker enligt samma princip som att vrida en mutter på en bult. Fälgarna är mutter och hjuldiskarna är bult.

De olika spårvidderna syns på fig. 31. Ett helt varv på varje hjul ger 5 cm ändring. Båda hjulen skall justeras till symmetriskt läge för att erhålla den rätta spårvidden. Genom att ändra avståndsklossen i ett annat spår kan ändringen ske i $\frac{1}{2}$ ° intervaller.

Det är inte nödvändigt att lyfta upp hjulen vid ändringar. Då den önskade spårvidden skall ställas in måste det ske med ett hjul i taget.

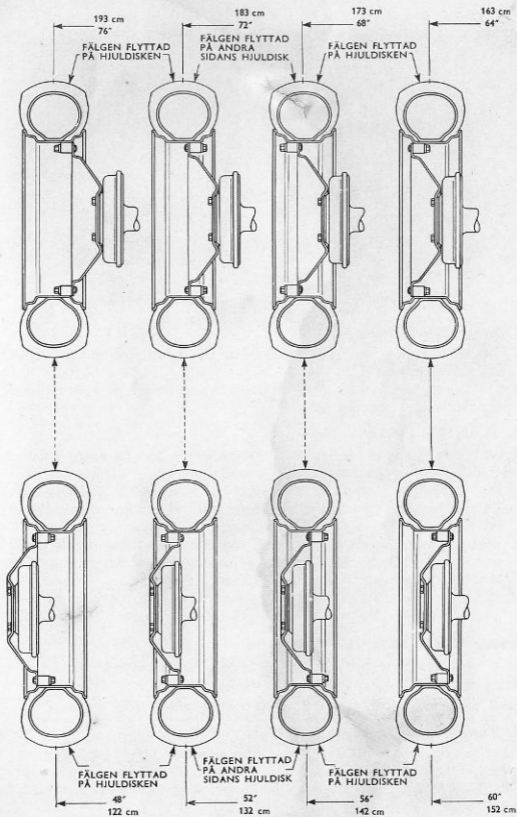

Fig. 30.
Olika spårvidder bak.

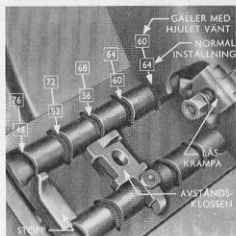

Fig. 31.

Val av spårvidd.

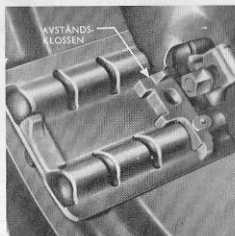

Fig. 32.

Hjuldysken mot avståndsklotsen.

1. Lossa fälgen från disken

- Tag bort den stora muttern på avståndsklotsen, vrid dess fjäderbelastade del 90° och tag bort klotsen.
- Lossa muttrarna på de tre låskramporna, skjut kramporna mot navet och drag fast muttrarna så att kramporna sitter kvar.

2. Flytta hjuldysken i fälgen

OBS! För att öka spårvidden användes låga backväxeln för vänster hjul och låga framväxeln för höger hjul, och tvärt om vid minskning.

- Den slutliga justeringen måste alltid göras inåt (såvida hjulen inte är vända). Då en ökning av spårvidden skall ske, föres hjulet längre ut än det önskade läget och föres sedan tillbaka till detta. Med motorn på tomgångsvarv och rätt växel ilagd och med motsatta hjulet bromsat med bromspedalen »köres» hjulet till yttre stoppläget. Trampa ned kopplingen så snart detta läge nåtts. Om minskning skall ske, behöver hjulet ej »köras» mot stoppet.
- Placera avståndsklotsen i läget för önskad spårvidd. Se fig. 31.
- »Kör» hjulet in mot klotsen. Fig. 32.

3. Fäst fälgen vid disken

- Tag bort avståndsklotsen genom att vrida dess fjäderbelastade del 90°.
- Använd avståndsklotsen som fjärde låskrampa. Se fig. 33.

OBS! Låskramporna måste dragas åt sedan traktorn använts några timmar.

4. Vändning av hjuldyskarna

Då en spårvidd större än 163 cm önskas, sättes spårvidden till 122 cm, 132 cm eller 142 cm, och genom att vända hjulen erhålles 193 cm, 183 cm och 173 cm spårvidd. OBS! Med hjulen vända (»skälarna» utåt) måste avståndsklotsen monteras från insidan.

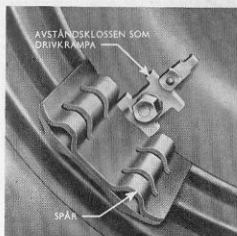

Fig. 33.
Avståndsklossen som låskrampa.

Fig. 34.
Påfyllning av batteri.

ELEKTRISKA SYSTEMET

En gång i veckan skall vätskenivån i batteriet kontrolleras: den skall vara $\frac{5}{8}$ " (ca 16 mm) ovanför plåtarna. Om nivån är låg, fylls batteriet på med destillerat vatten. Destillerat vatten måste användas, och det skall förvaras i rena glas- eller gummikärl. Om påfyllning måste ske ofta, kan det tänkas att laddningen är för hög och reläet skall kontrolleras. Detta måste utföras av Fordson verkstad.

Elektrolyten har låg fryspunkt och batteriet blir ej förstört vid stark kyla, såvida inte batteriet är nästan urladdat.

Batteriets positiva pol skall alltid anslutas till jord. Håll batteriet rent och skydda polerna från oxidering genom att stryka över dem med vaselin.

Om traktorn ställs upp för vinterförvaring eller dylikt under en längre tid, bör batteriet demonteras och inlämnas till en verkstad för förvaring.

Relä och generator

Reläet sitter under instrumentbrädan och tillser att batteriet erhåller rätt laddning. Gummipluggen på generatorns bakre lager skall tagas bort var 200:e timme och lagret smörjas med två droppar olja. Fläktremmen skall samtidigt kontrolleras. Se sid. 34.

BELYSNINGSSYSTEMET

Byte av baklampa

1. Tag bort glaset genom att avlägsna gummiringen, som sitter runt lamphuset. Lampan kan sedan bytas.
2. Återmontera glaset med gummiringen.

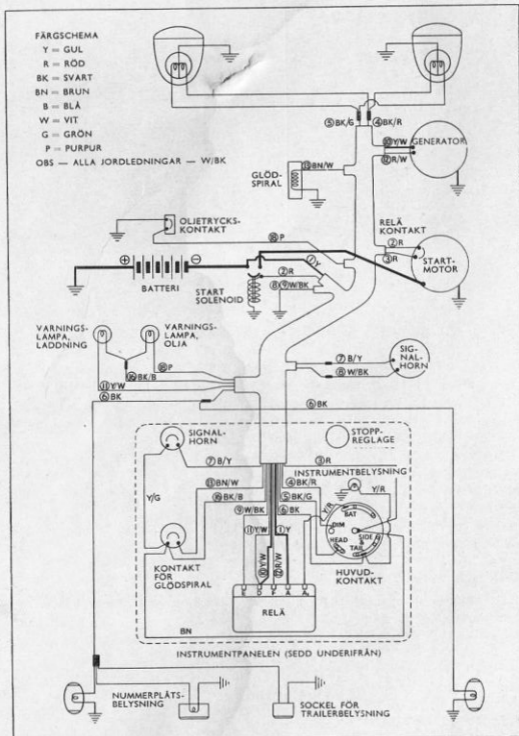

Fig. 35.
 Kopplingschema.

Byte av strålkastarlampa

1. Lossa skruven som håller fast sargkrampan.
2. Drag ut sargen i nedre änden och lossa tungan från spåret i lamphuset.
3. Vrid lamphållaren och tag bort den från reflektorn. Lampan kan nu bytas.
4. Återmontera i omvänd ordning och tillse att märkningen »Top» på lampan kommer uppåt.

Byte av strålkastarglas eller -reflektor

1. Tag bort sargen enligt föregående.
2. Lossa de sex fjäderclipsar som håller reflektorn vid sargen och tag bort reflektor och glas.
3. Vid återmontering användes en ny korkpackning. Tillse att märkningen på glas och reflektor kommer i linje med tungan på sargen.

Inställning av strålkastare

Tag bort strålkastarsarg och reflektor enligt ovan och justera lampan genom att lossa lamphållarens krampa och skjut lampan ut eller in. Strålkastarna kan ställas in genom att den mutter som håller lampan vid kylaren lossas.

DEXTA HAR EN KOMPIS — MAJOREN

SPECIFIKATIONER

MOTOR

Typ	3 cyl. i rad, toppventiler
Cyl.diam.	3,5" (89 mm)
Slaglängd	5" (127 mm).
Cyl.-volym	2,360 liter.
Kompressionsförh.	16,5 : 1.
Tändföljd	1, 2, 3.
Cyl.block	Gjutjärn med torra, utbytbara foder.
Cyl.topp	Gjutjärnslegering.
Kolvar	Aluminiumlegering med flytande kolvbult.
Kolvringar	Tre kompressionsringar, den övre kromad och den tredje av lamelltyp. Två oljeringar, en av ställamelltyp ovanför och den andra under kolvbulten.
Vevstakar	»H» sektion av smitt stål.
Vevaxel	Smidd stallegering med fyra ramlager.
Ventiler	Toppventiler manövrerade av högt placerad kamaxel med lyftare. Inloppsventilerna har större diameter än avloppsventilerna. Två fjädrar per ventil.
Motornummer	Stansat på blockets vänstra sida.
Chassinummer	Stansat på vänstra sidan av kopplingshusets främre fläns.

SMÖRJNING

Oljetryck	Excentrisk rotorump som trycker oljan till ett yttre fullflödesfilter och därifrån ut till motorn. Vipparmsaxeln erhåller olja från mitre kamaxellagret. Cylinderlopp och kolvbultar är stänksmorda.
Oljerymd	2,8 kg/cm ² 7,3 liter inklusive filter.
Olja	Oljepluggen sitter bredvid oljesumpfiltrets kåpa. HD diesel SAE
	Över + 30° C 30
	-5° C—+ 30° C 20
	Under — 7° C 10

KYLSYSTEM

Typ	Termosifon med centrifugalpump. Termostatreglerad cirkulation.
Rymd	Trycklock 8,5 liter.
Fläkt	2-bladig 38 cm diameter, driven med V-rem från vevaxeln.

BRÄNSLESYSTEM

Tankens placering	Framför rattstängan.
Rymd	32 liter inkl. 4,5 liter i reserv.
Kallstartanordningen	Handmanövrerad pump som sprutar bränsle till värmekroppen i insugningsföret.
Insprutningspump	Inställd på 26° F.Ö.D.
Regulator	Monterad på insprutningspumpen.
Spridare	Med två 0,35 mm hål 30° och 80° vinkel mot vertikallplanet.
Insprutningsstryck	165 kg/cm ²
Luftrenarens rymd	0,4 liter.

KOPPLING

Typ	Enkel torrlamell eller dubbelkoppling (kraftuttag oberoende av kopplingen).	
	Enkel	Dubbel
Diameter	11"	9"
Friktionsyta per lamell	800 cm ²	477 cm ²

VÄXELLÅDA

Typ	6 växlar framåt, 2 växlar bakåt	
Oljerymd	13,0 liter.	
Olja	Temp.	SAE
	Över +30° C	140
	— 10° C till +30° C	90
	Under — 10° C	80
Utväxlingsförhållande (endast växellådan)	1:an	22.8
	2:an	10.67
	3:an	8.18
	4:an	6.52
	5:an	3.82
	6:an	2.33
	Låg back	14.74
	Hög back	5.28

BAKAXEL

Typ	Halvt avlastad.	
Oljerymd	19,3 liter.	
Olja	Se växellåda.	
Utväxlingsförhållande	6.66:1.	
Utväxlingsförhållande (totalt)	1:an	152.2
	2:an	71.1
	3:an	54.6
	4:an	43.5
	5:an	25.5
	6:an	15.5
	Låg back	98.4
	Hög back	35.2

UTVÄXLINGSFÖRHÅLLANDE OCH FART VID ANGIVET MOTORVARV

Växel	Totalt utväxlingsförhållande	1 200 v/m km/tim.	1 400 v/m km/tim.	1 550 v/m km/tim.	1 600 v/m km/tim.	1 800 v/m km/tim.	2000 v/m km/tim.
1:an	152.2	1.66	1.94	2.15	2.22	2.49	2.77
2:an	71.1	3.55	4.14	4.59	4.74	5.33	5.92
3:an	54.6	4.64	5.41	5.99	6.18	6.96	7.73
4:an	43.5	5.82	6.79	7.52	7.76	8.73	9.7
5:an	25.5	9.91	11.56	12.80	13.2	14.85	16.52
6:an	15.5	16.23	18.93	20.96	21.64	24.34	27.05
Låg back	98.4	2.57	3.00	3.32	3.42	3.85	4.28
Hög back	35.2	7.17	8.37	9.26	9.56	10.76	11.95

HJULVIKTER

Fram	En 45 kg vikt per framhjul
Bak	Tre 36 kg vikter per bakhjul
Vätska	Kan användas i bakhjulen under speciella förhållanden.

HJUL OCH DÄCK

Spårvidd bak	132 cm. Justerbar från 122 cm till 193 cm i 10 cm steg.
Framhjul	Pressade stålhjul.
Bakhjul	Tvådelade. Fälgen bultad vid »skålformade» diskar.
Lufttryck	
Bak	11×28 10×28 (alt.) 0,9 kg/cm ² 10×28 6-lagers (alt.) 0,9 »
Fram	5.50×19 1,4 » 4.00×19 (alt.) 2,3 »

FRAMAXEL OCH STYRNING

Framaxel	Tredelad. Spårvidden kan justeras från 122 cm—193 cm i 10 cm steg.
Styrning	Skruv och mutter med två styrarmar och två styrstag.
Utväxlingsförhållande	13.2 : 1.
Rattdiameter	18 tum (46 cm).
Vänddiameter	5,2 m med bromsar.
Olja	Se växellåda.
Oljerymd, Styrnsäcka	1,3 liter.

BROMSAR

Typ	Mekaniska med invändigt expanderande backar. Limmade band.
Trumdiameter	14" (36 cm)
Backbredd	2" (5,1 cm).

ELEKTRISKT SYSTEM

Spänning	12 volt.
Utrustning	2 st. 6-volts batterier på sammanlagt 129 amp.timmar, + polen jordad. Startmotor och generator med relä. Komplet belysning och signalhorn.
Strålkastarlampor	12 volt 36/24 watt.
Varningslampor	12 volt 2,2 watt

HYDRAULISKT SYSTEM

Typ	Kugghjuls-pump i bakaxelhuset manövrerar en arbets-cylinder och två lyftarmar.
Manöverorgan	Drag- eller lägekontroll erhålles med en omställningsspak. Lyftarmarna manövreras med separat manöverspak.
Drivning Väljarventil	Drev från kraftuttaget mellanaxel, i ständigt ingrepp. Tillåter hydraulisk utrustning att manövreras oberoende av lyftarmarna.

KRAFTUTTAG

Utväxlingsförhållande	Tillkopplas med spak Motor/kraftuttag 2.895 : 1.
-----------------------	---

REMSKIVA

	Driven av kraftuttaget axel, monteras baktill på kraft-uttaget.
Diameter	9" (23 cm).
Utväxlingsförhållande	Motor/remskiva 1.55 : 1.
Olja	Fylles upp till påfyllningspluggen med samma olja som i växellådan.
Oljerymd	0,4 liter.

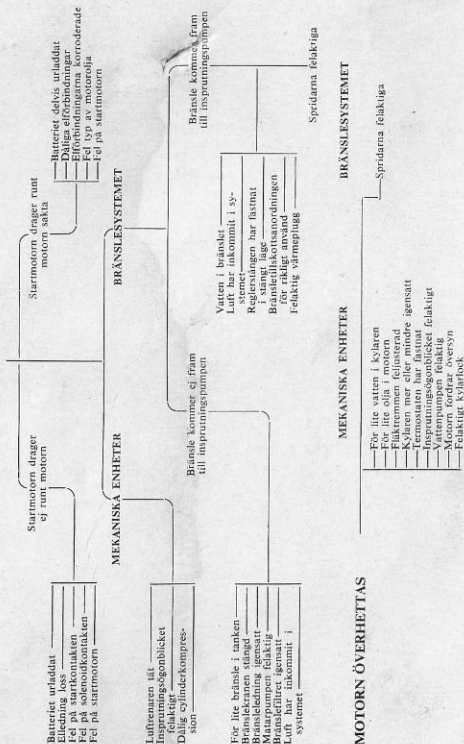
DIMENSIONER

Längd	301 cm.
Höjd	till huv 118 cm till ratt 137 cm.
Bredd	Med 122 cm spårvidd 164 cm » 193 » » 220 »
Hjulbas	» 122 » » 187 » » 193 » » 174 »
Fri markhöjd	53 cm under bakaxlar. 31 » under växellåda
Totalvikt	1 530 kg.

Reservation för ev. ändringar av utrustningen och specifikationerna.

FELSÖKNINGS-SCHEMA

Motorn vill ej starta

MOTORN KNACKAR

- Gläpp i lager
- Kolvspålet för stort
- Vipparm fastnat
- Brotst på ventiltjäder
- För tidig insprutning

- Spridarna felaktiga
- Luft har inkommit i systemet
- Bränstillskottsanordningen felaktig

MOTORN AVGER ONORMALT SVARTA AVGASER

- Stoppskraven för max. bränslekontroll felaktigt justerad
- Beckade kolvringar
- Dålig kompression
- Felaktig pumpinställning

- Spridarna felaktiga
- Luftfrenaren igensatt
- För sen insprutning

MOTORN FELTÄNDER

- Ventilerna ha fastnat } Dålig kompression
- Kolvringarna ha fastnat }
- Motorn fordrar översyn
- Bränslerör felaktigt

- Spridarna felaktiga
- Felaktig insprutningspump
- Luft i systemet

MOTORN GÅR IGÅNG OCH STANNAR SEDAN

- Ventilerna ha fastnat (Dålig kompression)
- Motorns tomgång felaktigt justerad

- Luft har inkommit i systemet
- Matarpumpen felaktig
- Bränslefilret igensatt
- För lite bränsle i tanken
- Lufthål i tanklock igensatt

MOTORN GER EJ FULL EFFEKT

- Ventilerna ha fastnat } Dålig kompression
- Kolvringar och cylinderoack släta }
- Avgasröret igensatt
- Ventilspålet felaktigt
- Kolvringarna ha fastnat
- Insprutningsögonbicket felaktigt
- Regulatorn felaktig
- Motorn överhettas

- Luft har inkommit i systemet
- Matarpumpen felaktig
- Bränslefilret igensatt
- Spridarna felaktiga
- För lite bränsle i tanken
- Pumpen felaktig
- Luftfrenaren igensatt
- Reglerstången körvar
- Stoppanordningen ej inskjuten

MOTORN GÅR OJÄMNT I TOMGÅNG

- Motorns tomgång felaktigt justerad
- Insprutningsögonbicket felaktigt
- Luft läcker in i regulatorn
- Ventilerna ha fastnat
- Ventiltjäder bruten

- Luft har inkommit i systemet
- Bränslefilret igensatt
- Spridarna felaktiga
- Matarpumpen felaktig
- För lite bränsle i tanken
- Pumpen felaktig

PRIS 3:00